

Rekeningengroep 1

1 Kapitaal

Deze rekening komt in elke boekhouding voor; toch wordt ze zelden gebruikt in een boeking, omdat we met deze rekening duidelijk willen tonen dat de eigenaar(s) bewust een deel van hun persoonlijk vermogen in de onderneming hebben geïnvesteerd.

2 Uitgiftepremie

Een uitgiftepremie is het verschil tussen de uitgifteprijs van een nieuw aandeel en de nominale waarde van het bestaande aandeel.

Een uitgiftepremie wordt vastgesteld opdat de oude aandelen hun oorspronkelijke (intrinsieke) waarde blijven behouden na deze kapitaalverhoging.

Voorbeeld

Een BVBA heeft een eigen vermogen opgebouwd van 200 500 euro waarvan 75 000 euro maatschappelijk kapitaal, vertegenwoordigd door 1 000 aandelen met een nominale waarde van 75 euro, alsook 125 500 reserves.

Er moet een kapitaalverhoging van 112 500 euro gebeuren door het creëren van 1 500 nieuwe aandelen van elk 75 euro.

Voor de kapitaalverhoging

Nominale waarde van een aandeel

$$= \text{Kapitaal} / \text{aantal aandelen} = 75\,000 \text{ euro} / 1\,000 = 75 \text{ euro}$$

Intrinsieke waarde van een aandeel

$$= \text{eigen vermogen} / \text{aantal aandelen} = 200\,500 \text{ euro} / 1\,000 \text{ aandelen} = 200,50 \text{ euro per aandeel}$$

Indien de nieuwe aandeelhouders slechts 75 euro (= nominale waarde van het aandeel) zouden moeten betalen voor 1 aandeel dan krijgen we de volgende situatie

Nominale waarde van een aandeel

$$= \text{Kapitaal} / \text{aantal aandelen} = 187\,500 \text{ euro} / 2\,500 = 75 \text{ euro}$$

(187 500 = 75 000 + 112 500)

Intrinsieke waarde van een aandeel

$$= \text{eigen vermogen} / \text{aantal aandelen} = 313\,000 / 2\,500 \text{ aandelen}$$
$$= 125,20 \text{ euro per aandeel}$$

(313 000 = 200 500 euro + 112 500)

Dit zou betekenen dat de oude aandeelhouders de intrinsieke waarde van hun aandelen zouden zien dalen met maar liefst 75,30 euro. Dat is uiteraard ontoelaatbaar.

Dus zullen de nieuwe aandeelhouders een supplement moeten betalen bovenop de nominale waarde zodat uiteindelijk het aandeel nog steeds (intrinsiek) 200,50 euro waard is. Dit supplement wordt de uitgiftepremie genoemd.

Berekening:

200,50 euro per aandeel x 2 500 aandelen = 501 250 euro ==> zoveel zal het kapitaal waard zijn na de kapitaalsverhoging

$$501\,250 \text{ euro} - 200\,500 \text{ euro} = 300\,750 \text{ euro} ==>$$

$$300\,750 \text{ euro} / 1\,500 \text{ aandelen} = 200,50 \text{ euro per aandeel}$$

200,50 euro per aandeel - 75 euro per aandeel = 125,50 euro per aandeel dat de nieuwe aandeelhouder bovenop de nominale waarde (75 euro) zal mogen betalen.

De intrinsieke waarde is dus 125,50 euro per aandeel + 75 euro per aandeel = 200,50 per aandeel

De uitgiftepremie is: 125,50 euro per aandeel x 1 500 aandelen = 188 250 euro

Kapitaal (75 000 euro + 112 500 euro) + Uitgiftepremie (188 250 euro) + Reserves (125 500 euro) = 501 250 euro Eigen Vermogen

3 Reserves, overgedragen resultaten en voorzieningen

In bepaalde omstandigheden wijzigt het eigen vermogen van de onderneming, maar gebruiken we de rekening 10000 Kapitaal niet:

- De ondernemer beslist een deel van de winst niet op te nemen op het einde van het boekjaar, maar laat het in de onderneming als een soort 'appeltje voor de dorst'. We noemen dat het aanleggen van een ..... Bij vennootschappen is dat zelfs wettelijk verplicht; we spreken dan van 13000 .....
- Na een minder goed jaar wordt het boekjaar afgesloten met een verlies. Maar de ondernemer verwacht dat de volgende jaren beter zullen zijn, zodat het opgelopen verlies kan worden goedge maakt. Hij gaat het verlies overdragen en gebruikt daarvoor de rekening ..... maar laat de rekening 10000 Kapitaal onveranderd.
- De onderneming heeft een goed jaar achter de rug, maar heeft weinig gereed geld beschikbaar om de winst uit te keren aan de eigenaar. In dat geval kan hij een deel van de winst ..... naar een volgend boekjaar en gebruikt dan de rekening .....

4 Voorzieningen voor risico's en kosten

De reserves worden aangelegd omdat het wettelijk verplicht is of omdat we wat zekerheid willen inbouwen in verband met inflatie die ons eigen vermogen aantast.

Een andere reden kan zijn dat we in de toekomst belangrijke kosten of risico's voorzien en dan hebben we de keuze:

- de kosten maken en over verschillende jaren daarna verdelen = afschrijven.
- in de jaren vóór we de kosten gaan maken al een deel van die kosten boeken en opsparen = voorzien of voorzieningen aanleggen.

Welke kosten zouden dat zoal kunnen zijn?

.....
.....
.....

Waarom beschouwen we reserves, overgedragen resultaten en voorzieningen als eigen vermogen?

5 Reserves zijn een deel van de ....., die we niet aan de eigenaar hebben uitgekeerd, maar het blijft wel zijn ..... Bij stopzetting van het bedrijf zal die reserve, zoals het kapitaal, aan de eigenaar worden uitbetaald.

- De overgedragen winst komt dus ook toe aan de eigenaar, terwijl het overgedragen verlies (-) een deel van het kapitaal aantast, dus ook het eigen vermogen.
- De voorzieningen zijn een soort spaarpot en die is natuurlijk ook van de .....
- Die drie rekeninggroepen maken dus deel uit van het .....

6. Schulden op meer dan 1 jaar

Onze onderneming plant nieuwe investeringen. Om die te financieren zijn er verschillende mogelijkheden:

- We hebben voldoende geld op onze bankrekening staan. In dat geval zijn er geen problemen, tenminste als we er geen andere bestemming aan gegeven hebben.
- We hebben geen gereed geld om de investering te financieren. Waar kunnen we dat geld vinden?
  - o De algemene vergadering van de bvba kan beslissen het ..... te verhogen.
  - o De algemene vergadering kan beslissen bij de ..... een investeringskrediet over enkele jaren aan te vragen.

Investeringsleningen hebben meestal een looptijd van meer dan één jaar. In de MAR worden die leningen samengebracht met het eigen vermogen van Klasse 1, omdat die schulden voor een lange termijn (meer dan één jaar) in de onderneming blijven. Kredieten met een looptijd van ten hoogste één jaar worden in Klasse 4 ondergebracht.

Als we de MAR nemen, vinden we zowel in klasse 1, 4 als 6 rekeningen terug die betrekking hebben op die schulden voor meer dan één jaar. Welke rekeningen komen in aanmerking voor het oplossen van ons investeringskrediet waarvan de aflossingstabel volgt?

Klasse 1: 17300 (Schulden op meer dan één jaar) – kredietinstellingen

Klasse 4 : 42300 (Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen) – Kredietinstellingen

Klasse 6: 65000 Kosten verbonden aan schulden

In de MAR wordt dus duidelijk een onderscheid gemaakt tussen de schulden die vervallen binnen het jaar en deze die pas later vervallen. Dat wordt vooral opletten op het einde van het boekjaar.

- We kunnen geldmiddelen scheppen door bij de bank een investeringskrediet over meerdere jaren aan te gaan.
- Voor zo'n lening wordt een onderscheid gemaakt tussen de kapitaalaflossingen binnen het boekjaar en deze die pas na het boekjaar moeten worden betaald.
- Dat onderscheid stellen we vast bij de opstelling van de inventaris en de boekhouder legt het ook vast in de boekhouding.
- Een belangrijk document is de aflossingstabel die ons de meeste informatie geeft.
- Een lening verwerken gebeurt in drie stappen:
  1. de lening aangaan
  2. de eindejaarsverrichtingen betreffende die lening
  3. de terugbetaling van het kapitaal en de intrest.

Stappen 2 en 3 worden elk boekjaar herhaald tot de lening en de intresten volledig zijn betaald.